

Ze sborových akcí

Út	14. 4.	14:30	setkání starších věkem
Út	14. 4.	18:30	schůzka hospodářské komise
Čt	16. 4.	19:00	schůzce staršovstva
Ne	19. 4.	9:30	bohoslužby Ester Čašková
Út	21. 4.	14:30	setkání starších věkem
St	22. 4.	19:00	biblická hodina
Čt	23. 4.	19:30	setkání nejen střední generace – host Ivana Šimová, téma Induktivní studium Bible
Ne	26. 4.	9:30	bohoslužby Ester Čašková
St	29. 4.	10:00	pohádka JAK MEDVĚDI VAŘILI – něžné představení pro nejmenší zahraje divadlo KRAB
St	29. 4.	19:00	biblická hodina
Ne	3. 5.	9:30	bohoslužby, Ester Čašková
Po	4. 5.	16:00	schůzka křesťanské služby
Út	5. 5.	14:30	koncert (M.Šimková – violoncello)
St	6. 5.	19:00	biblická hodina
Ne	10. 5.	9:30	bohoslužby, Ester Čašková
Út	12. 5.	14:30	setkání starších věkem
St	13. 5.	19:00	biblická hodina
Ne	17. 5.	9:30	bohoslužby na závěr Synodu, VP
Čt	21. 5.	19:30	večer s hostem, setkání s polárníkem Vaškem Sůrou

Případné změny v programu po uzávěrce Hroznu lze najít na sborových webových stránkách <http://vinohrady.evangelnet.cz>, které jsou pravidelně aktualizovány.

Hrozen *vinohradského evangelického sboru* vychází přibližně jednou za měsíc. Redakční uzávěrka je vždy 20. každého měsíce. Redakční kruh tvoří *Matěj Cháb, Miloš Lešikar, Jana Šarounová a Blanka Uličná*. Jazykové korektury: *Jana Šarounová*. Tiskovou verzi programem $\text{\LaTeX 2\epsilon}$ připravuje *Jan Mach*, internetovou *Jan Šaroun*. Adresa na internetu: <http://vinohrady.evangelnet.cz/hrozen>. Příspěvky, reakce či dotazy posílejte na adresu sboru (Korunní 60, 120 00 Praha 2 – Vinohrady, tel. 224 253 550, e-mail: fsvinohrady@volny.cz) nebo přímo redaktorům. Určeno jen pro vnitřní potřeby *vinohradského sboru*. **Neprodejné.**

Úklidová četa v akci

Obsah

Kříž je proroctvím o nás lidech	2
Ze všeho mám radost	4
Zdroje duchovní síly 2. část	6
Zpráva o životě sboru pro výroční sborové shromáždění 29.3.2009	8
Vzpomínka na sestru Miloslavu Bukovanskou	10
a další články ...	

Kříž je proroctvím o nás lidech

Kázání bratra faráře Tomáše Molnára na neděli Oculi 14. března 2009 v Jan-
ských Lázních

Text: Jeremijáš 20, 7–11a

Bratři a sestry, toto je jeden z od-
dílů připadajících na dnešní neděli, ne-
děli Oculi, už jen krátce před Velikonoci.
Není to příjemné čtení a pro ty, kdo si při-
šli do kostela odpočinout a načerpat ja-
kési duchovní síly, jako se jezdí k pumpě
načerpat benzín, bude takový text spíše
zklamáním. Prorok a ti, ke kterým je po-
slán, kterým má prorokovat a kteří mají
mít napnuté uši, aby ho slyšeli. A ono
je to všechno jinak. Je tu nutkavost Bo-
žího slova, nutkavost proroctví. Dobře to
přeložili kraličtí, když píší: Namlouval jsi
mne, Hospodine a dal jsem se přemluvit.
Proroka Jeremijáše musí Hospodin pře-
mlouvat, namlouvat si ho jako svůdná,
ale prolhaná žena, jakoby klamně ho na-
lákat do pastí Božího slova, se kterým
musí ven, ale je mu to jen ke škodě, zažívá
hrozná věc.

Vybraný oddíl končí jakoby trium-
fálně, ale kdybyste pokračovali ve čtení
kapitoly, zjistíte, že je to jakýsi mono-
log Jeremijášův. Na konci kapitoly už do-
čista naříká nad svým osudem proroka:
*„Proklet buď den, v němž jsem se naro-
dil. Den, v kterém mě má matka poro-
dila, ať není požehnán. Proklet buď muž,
jenž zvěstoval mému otci: „Narodilo se ti
dítě, chlapec“, a udělal mu velkou radost.
Ať je ten muž jako města, která Hospodin
nelítostně vyvrátil; ať zrána slyší úpěnlivé
volání a za poledne válečný povyk. Že mě
neusmrtil hned v matčině lůně, aby mně
má matka byla hrobem, aby její lůno bylo
věčně těhotné! Proč jsem vyšel z matčina
lůna? Abych viděl trápení a strasti, aby*

v hanbě skončily mé dny?“ Takhle ocení
své prorocké bytí a své prorocké poslání
Jeremijáš. Ta řeč je stálou oscilací mezi
chválením Pána Boha a zpěčováním se
tomu, co má říkat, a také proklínáním
sama sebe za to, že to říkat musí.

A co ti lidé okolo? Proroka poslouchat
nechtějí a nechtějí. A nejen že ho nechtějí
poslouchat. Oni ho za to mlátí, do vě-
zení ho nechají zavřít. Na začátku téhle
dvacáté kapitoly je zpráva o tom, jak je
Jeremiáš uvržen do vězení, zbit, vsazen
do klády. Zásluhu na tom má především
kněz Pašchúr, kterému dá Jeremiáš pře-
zdívku Magór mi sábib – Kolkolem děs.
To Magór mi sábib najdete také v tomto
textu. Lidé, kterým zvěstuje své proroc-
tví, jsou Magór mi sábib – kolkolem děs.

Úděl proroka – musí říkat něco, co
nikdo nechce slyšet, a jako nějaký ma-
niak, člověk trpící psychózou mluví, co
sám nechce mluvit. . . Tenhle prorok, přá-
telé, prý poté, co se jeho proroctví napl-
nilo a Babyloňané vyplenili Judsko, roz-
bořili chrám a odvěkli všechny obyvatele
do zajetí, byl zabit. Byl zabit navzdory
tomu, že říkal pravdu, anebo právě proto,
že říkal pravdu. Ukamenovali ho. Jako
by snad mohl za to, co se stalo, jako by
neslyšeli to, co říkal, že na vině jsou oni
sami. Nechtěli to slyšet, a dokonce poté,
co se vše naplnilo, jim stojí za to ho zabít,
učinit jej odpovědným za to, co se stalo.
On je v jejich očích nepřítelem.

Vzhledem k tomu, že prorok Jeremijáš
žil někdy okolo roku 600 před Kristem,
mohlo by se zdát, že je to problém velmi

Poslední rozloučení a poděkování za její
život provedl bratr farář Baštecký. Byla
uložena do hrobu ke své babičce na libic-
kém hřbitově.

Žila velmi skromným způsobem. Bě-
hem svého života darovala našemu sboru
okolo 250 tisíc a v závěti nám odkázala
přibližně stejnou částku, což jsme vděčně
přijali.

Prosíme čtenáře Hroznu, kteří vědí
ještě nějaké jiné informace o sestře Mi-

lušce, aby je sdělili sborové sestře.

*Sepsala Jarmila Raisová za přispění
pana Davida Šmída a paní Evy Provažní-
kové, bývalých sociálních pracovníků v Li-
bici nad Cidlinou.*

*Poděkování patří též paní Evě Havel-
kové, současné sociální pracovníci, za po-
slání fotografií a za zprostředkování kon-
taktů s bývalými kolegy a také za službu
ohledně posledních věcí sestry Milušky
Bukovanské.*

Sborová solidarita – pozvání ze Strmilova

Ze strmilovského sboru došlo od bra-
tra faráře Jaroslava Pechara toto pozvání:

Staršovstvo mi na poslední schůzi ulo-
žilo, abych Vám ještě jednou převelice po-
děkoval za Váš loňský dar, což s radostí
činím. Zároveň mi uložilo Vám nabídnout
k rekreaci farskou zahradu pro postavení
stanů a dále sklepní prostory fary, pře-

budovávané na klubovnu pro děti, jako
zázemí (záchody + pitná voda; nezávislý
vstup) pro pěší či cyklovýlety po okolí,
pokud by Vaše mládež, konfirmandi či
kdo podobný chtěl v létě přijet a zahradu
či sklepní prostory takto využít. I toto či-
ním s vpravdě nefalšovanou radostí.

Jaroslav Pechar

Letní tábor v Orlovech

... již popáté ve skautském středisku ORLOVY od 17.8. do 23.8.2009. Zveme všechny
děti i rodiny mající chuť a odvahu se zúčastnit společného programu. Přihlášky pro-
síme do 10. května sborové sestře. Cena 1100 Kč na osobu.

✂-----✂

Přihláška na tábor Orlovy 2009

Jméno a příjmení(příp. r.č.)

Adresa

telefon

Podpis

Hošek a Adam Adrian Hošek.

Pohřebních shromáždění bylo víc, prosím povstaňte a připomeňte si tyto členy sboru, kteří zesnuli v roce 2008

5.1. zemřela s. Marie Frantíková ve věku 87 let

16.3. s. Květa Smolíková ve věku 81 roku

11.6. s. Marie Zahradníková ve věku 94 let

22.8. s. Drahomíra Rumlová ve věku 82 let

21.11. s. Jiřina Kutějová ve věku 87let

a 4.12. s. Jarmila Raková ve věku 94 let.

Kromě toho jsem vykonala pohřební rozloučení s paní Ladislavou Šebkovou, panem Zbyňkem Krupičkou a panem Karlem Rumlerem.

Ester Čašková

Vzpomínka na sestru Miloslavu Bukovanskou

Miloslava Bukovanská se narodila 5. listopadu 1925 v Praze. O jejím dětství a mládí nemáme mnoho zpráv. Vyrůstala v rodině, která byla poměrně dobře zaopatřená, asi v rodině kožešníka nebo koželuha. Byla jedináčkem a prošla přísnou výchovou. Od dětství pravidelně s rodiči chodila do vinohradského sboru, kde byla pokřtěna a v roce 1939 konfirmována.

Pracovala jako pěstounka, později jako učitelka v mateřské školce. Nebylo jí souzeno se vdát. Ve vinohradském sboru se ujala vyučování v nedělní škole, však na ni mnozí účastníci vzpomínají. O své rodiče se starala až do jejich smrti. (Oba jsou pohřbeni na Olšanských hřbitovech, ale protože zemřeli nedlouho po sobě, má každý svůj hrob. V době kdy sestra Miluška žila v Libici a nemohla o hroby pečovat, bylo jejím velkým přáním, aby tam někdo ze sboru zašel podívat se a dát kytičku. . .)

Miluška byla uzavřená, o své minulosti a životě, pokud vím, s nikým nemluvila. Měla svůj osobitý smysl pro humor, který nemusel každému vyhovovat. Žila přítomností, radovala se z každé chvíle, zvláště pokud byla mezi „svými Vinohradáky“.

Poslední roky svého života prožila v Diakonii v Libici nad Cidlinou, kde o ni bylo dobře postaráno. V sousední vsi, v Odřepsích, vlastnila domeček po své babičce, o který se v rámci svých možností starala. Využila každé příležitosti, aby jej mohla navštívit, provětrat a chvíli si tam posedět.

V Domově se ráda účastnila téměř všech aktivit, které tam probíhaly. Velmi se zajímala o novinky z vinohradského sboru, pravidelně si četla Hrozen. Přibližně jednou za dva měsíce za ní někdo od nás ze sboru jezdil na návštěvu, to jí vždy udělalo radost. Zнала zpaměti řadu evangelických písní, které s chutí zpívala.

Díky laskavosti některých bratrů a sester z Vinohrad, kteří pro ni ochotně dojeli, se každoročně účastnila dětské vánoční hry. Naposledy zde byla 30. března 2008, na oslavě 100. výročí domu. Další vánoční hry se již nedočkala, zemřela ve věku nedožitých 83 let, dne 17. října 2008.

starobylý, historický, a nás se týká jen okrajově. Nuž tedy: byl jsem na takovém shromáždění křesťanů – evangelíků, lidí, které mám rád, a jsou mi blízcí. A řečník, který asi tak dvě hodiny vysvětloval, co to znamená prorok ve Starém Zákoně, že to není věstec, ale předně člověk, který mluví pravdu, se na závěr zeptal, zda bychom někoho v současnosti mohli označit za proroka. To je těžké o někom říci, vidíte. A tak nastalo dlouhé mlčení, aby se pak řeč rozběhla o zázračných uzdravatelích a zázračných uzdraveních, které byly místy tak z jiného světa, že až úzko bylo. Ale o proroku nic, o tom se nikomu mluvit nechtělo a mluvit nedalo.

A tak se také na základě této zkušenosti ptám, jestli bychom my byli schopni unést proroka – někoho, kdo nám říká otevřeně pravdu a volá nás k nápravě? Je moje církev schopna slyšet pravdu? A chtějí ji slyšet lidé v mém sboru? A chci ji slyšet já sám? O společnosti raději nemluví, protože se velmi obávám, že ta pravdu, čistou a skutečnou pravdu od Hospodina slyšet nechce už vůbec.

Prorocké slovo, prorocká funkce je jednou z funkcí kázaného slova, je to tedy úkol, který by měli kazatelé, faráři naplnovat. Jenže také faráři se zpěčují a posluchači to nechtějí. A proč přece? Vždyť bychom měli zvěstovat milost a ta je nade vše a nade vším. A tak zvěstujeme milost, která je nade vše a nade vším. Ale bez pravdy? Milost bez proroctví?

Četli jsme text z Izajáše, známý text o trpícím služebníkovi. Ten text vztahujeme jako křesťané jednoznačně na Ježíše Krista. A představte si, že ten text původně zřejmě mnil proroka. Dovolím si krátké spojení – Ježíš Kristus je tedy také prorok. Ale ono to krátké spojení není, protože všichni přece víme, že Kristus je

také pravý prorok. A důvod ukřižování ze strany lidské je také ten, že ho nechtěli poslouchat, nechtěli slyšet jeho prorockou řeč o tom, co je člověk.

Podstatou křesťanského sboru, přátel, je právě ta věc, že jsou to lidé úzce přimknutí, shromáždění okolo svého Pána, totiž Ježíše Krista. A smyslem téhle semknutosti není nějaké lidské teplo a přitulení se, byť by bylo třeba dobrým vedlejším produktem, ale je to proto, aby ani jediné slovo Krista neuniklo naší pozornosti. Křesťané jsou ti, kdo nejen že řeč Kristovu, proroctví Kristovo strpí, ale oni je dokonce žádají. Chtějí slyšet Boží slovo – žádné laciné tlachání, žádnou rychlou milost, ale slovo soudu a milosti, pravdivé slovo, Boží slovo.

Poslední věc, přátelé. Ta slova, která jsme si přečetli z Jeremijáše, vlastně žádným proroctvím nejsou. Jsou to pocity, rozporuplné pocity – popis toho, co v proroce Boží slovo působí, popis toho, jak to lidé odmítají, poněkud, nebál bych se říci, křečovitě zaštitování se Bohem. Křečovitě proto, že za ním zas přijde nové stěžování si. Musí nás toto zajímat? Proč to nevynecháme a raději rovnou nečteme ono proroctví?

Asi proto, bratři a sestry, že nářek proroka je tím nejdůležitějším proroctvím, proroctvím, které přichází tam, kde lidé nechtějí poslouchat. Proto, a je to ze stejného soudku, máme v Písmu docela naturalistické popisy toho, jak Kristus umírá na kříži. Kříž je proroctvím o nás lidech, a dokonce proroctvím, slovem Božím nejdůležitějším. Proroctvím naší hanby, která může být ztěžka zapomenuta, pomínuta, ponechána stranou.

Tam, kde prorocké slovo zní a je slyšeno, přijato, zaseto a klíčeno, je slovem milosti.

Smiluj se nad námi, Pane, abychom dnes, aby povstali proroci mezi námi. odvážně slyšeli tvé slovo, tvé proctví Amen.

Ze všeho mám radost

Rozhovor se sestrou Ludmilou Sverdlovovou

Při nedávné rodinné neděli hovořil Alexandr Drbal o Bohemce a ochutnali jsme také dobré bohemské jídlo. Málokdo ale ví, že asi o 14 dní dříve navštívila naše bohoslužby sestra Ludmila Sverdlovová, laická kazatelka sboru v Bohemce, který je jedním ze zahraničních sborů ČCE.

Seznamte nás trochu s vaším sborem v Bohemce – jaká je jeho historie a současnost? Kolik členů sbor má a jaké aktivity se zde konají?

Začalo to tak, že v roce 1991 spolek Čestí bratři poslal sestru Olgu Andršovou na kurz češtiny do ČR. Tam byla pozvána na Synodní radu, kde měla setkání se členy rady a synodním seniorem Pavlem Smetanou. Přivezla s sebou zpět pomůcky pro kázání Slova Božího.

V březnu 1992 pravidelně začaly bohoslužby, nejprve v Domě kultury, pak ve škole.

Potom navštívil náš sbor vikář Václav Hurt, přivezl mnoho Biblií, evangelických zpěvníků a jiných pomůcek k vedení bohoslužeb.

V našem sboru je 80 členů, pravidelně chodí 20–24 lidí. Konají se nedělní bohoslužby, v adventní a postní době máme biblické hodiny, koná se také nedělní škola pro děti.

Jak jste se stala kazatelkou tohoto sboru, co jste pro to musela udělat? Víte, že jste laickou kazatelkou – zvládáte tedy vedle kazatelské práce ještě jiné zaměstnání? Máte

ve sboru spolupracovníky, nebo veškerá služba leží na vašich bedrech?

Ještě nejsem kazatelka, jen se k tomu připravuji. Pro starší lidi jsem byla přijatelnou kandidátkou, dobře spolu vycházíme.

Kázání většinou připravuje kazatel Josef Jančík a já mám

děti v neděle. Pracuji doma – máme hospodářství, mnoho ptactva, krávy, králíky, velkou zahradu a ještě obděláváme kus pole.

Jak vypadá Vaše spolupráce s ČCE? Je podpora ze strany české církve pro vás přínosná, nebo jde spíše o formální podporu?

Bez ČCE by nebylo kazatelů, kostela, náboženské literatury, děti by neměly možnost jezdit na tábory do ČR.

Jak vy sama svou práci vnímáte, co vás při ní těší a co naopak dělá starostí?

Nevím, odkud to přišlo, ale já tím žiju, mám ze všeho radost.

Ptala se Jana Šarounová

jednotu křesťanů shromáždění už tradičně připravila Církev bratrská v Římské ul., v období kolem letnic se konalo setkání v ř.k. kostele sv.Ludmily, adventní posezení se konalo začátkem prosince u františkánů u P.Marie Sněžné a gospelový koncert sboru Adventistů 7. dne se uskutečnil u nás loni v prosinci.

První týden v měsíci se schází skupina Křesťanské služby pod vedením s.Moniky Chábové. Aktivních členek v posledním roce ubylo, nicméně i malá skupina pracuje – především posílá gratulace k narozeninám, navštívuje potřebné, zajišťuje občerstvení při nedělním posezení a aktuálně i jiné záležitosti, např. řešení sociální nouze, pečovatelské péče atd... Je otevřená komukoliv, kdo by chtěl svou víru dát najevo i nějakou spoluprací.

V týdnu před staršovstvem se vždy schází komise hospodářská, kterou vede b.Cháb, účastní se kolem 5 členů. Komise navrhuje staršovstvu k řešení otázky týkající se nájmu a oprav budovy, účetnictví a finančních záležitostí a dalších hospodářských otázek. V současné době je největší plánovanou investicí oprava dlažby ve vestibulu. Vzhledem k našemu majetku a pronájmům trvalým i dočasným, s ohledem na nové zákony (jsme plátcí DPH) je této agendy hodně.

Staršovstvo se schází druhý čtvrtek v měsíci spolu s náhradníky. Zápisy ze schůzí si můžete přečíst na nástěnce nahore v předsáli. Kromě zmíněných hospodářských otázek plánujeme program sborových aktivit, návštěv, řešili jsme fungování Mateřského centra, rozhodovali o přijetí nových členů sboru, navrhovali jsme kandidáty pro volbu nové SR, odpovídáme na žádosti a dotazy z okolních sborů. I vy můžete podávat staršovstvu své návrhy a připomínky k životu sboru.

Třetí čtvrtek v měsíci je večerní program věnován pro Třicátníky nebo setkání s hostem. Už název má naznačit, že věk není překážkou, že je to setkání otevřené pro všechny zájemce. Témata jsou velmi pestrá – od zážitků našich členů po přednášky odborníků. Účastníků bývá také 10–20.

Každý měsíc také vychází časopis Hrozen.

Mimořádnými většími akcemi v loňském roce byl pobyt na horách v J.Lázních v lednu, sborový výlet do Kunvaldu v červnu a letní tábor dětí a rodin v Orlovech v srpnu. Stejně tak i letos plánujeme sborový zájezd do Nového Města nad Metují první neděli v červnu a tábor v Orlovech předposlední týden v srpnu. Na čtvrtou adventní neděli připravila s.Novotná se spolupracovníky dětskou vánoční hru Ďábelské vánoce, na Hod Boží vánoční byly naše bohoslužby přenášeny televizí a získaly poměrně dobrý ohlas.

Hostů kazatelů a kazatelek se v našem sboru vystřídala celá řada. J.Ruml, J.Dus, V.Zikmund, Potměšilová, Strádalovi, Špirko, Rejchrt, D.Balcar, p. Sláma, J.Čapek, P.Filipi, P.Oestereicher, P.Klinecký, čteným kázáním posloužil několikrát ochotně také b.Laichter. V květnu se zde konaly bohoslužby na závěr synodu, v říjnu jsme přijali jako hosty účastníky mezinárodní akce Initiative, hosty z Rakouska a Maďarska, kteří byli účastní oslav 90.výročí církve. Několikrát za rok přicházejí hosté – faráři z Německa, kteří do Prahy podnikají studijní cestu.

V loňském roce nebyly v našem sboru žádné svatby a nekonala se ani konfirmace. P Pokřtěni byli 15.6. 2008 Jonáš Michael Svoboda a 28.9. Jaroslav Jáchym

Zpráva o životě sboru pro výroční sborové shromáždění 29.3.2009

Rok 2008 byl první celý kalendářní rok, který jsme spolu prožili. Mám zato, že pravidelná setkávání se „zaběhla“ a ustálila, že už trochu víme, co od sebe můžeme čekat a ubylo počáteční nejistoty. Pokračují pravidelná setkání o nedělích i během týdne.

Nedělní bohoslužby jsou navštěvovány všemi generacemi, děti odcházejí před kázáním nahoru, kde mají většinou ve dvou skupinách vlastní vyprávění pod vedením učitelek a jednoho učitele. NŠ vedou sestry Bruknerová, Mráziková, Novotná, Uličná, Raisová a Wernischová a bratr Krupička. Děti letos sledují podle příprav SR příběhy na podkladě biblických písní. V červnu vloni se uskutečnil výlet NŠ do Boleslavi, i letos plánujeme v červnu nedělní výlet pro všechny děti a rodiče. Rodinná neděle se uskutečnila jen jedna vloni v dubnu k tématu „Co mi dávají bohoslužby“. V podzimních měsících jsme byli kvůli možnému šíření žloutenky v karanténě a společné jídlo jsme nesměli organizovat.

V pondělí se schází 5-ti členná skupinka předkonfirmandů (Terežka Uličná, Mikuláš Brukner, Adam Šilar, Anička Zikmundová a Samuel Mrázik). Na jaře jsme probírali příručku SR *Ve víře žít*, ve víře slavit, od září jsme se začali zabývat církevními dějinami na podkladě knížky L.Rejchrt *„Taková dlouhá cesta“* a dogmatickými otázkami, které se při tom objevily.

Vyučování předškolních dětí měla na starosti Blanka Uličná, v současné době kvůli jejímu studijnímu zaneprázdnění hledáme někoho, kdo by se našich

nejmenších ujal.

Pondělní mládež vloni probírala příběhy praotců podle výkladů Nico Ter Lindena „Povídá se“. Diskuse s mládeží jsou velmi hutné, většinou o zásadních otázkách víry. Počet účastníků kolísá podle zkouškového období mezi 4–12, kromě domácích přicházejí i VŠ studenti.

Úterý odpoledne patří setkání seniorů a také příběhům praotců. Následná diskuse je většinou sdílením zážitků, pokoušíme se dřikat si také dobré zprávy a milé zkušenosti, abychom nezůstali jen u nemoci a nepodlehli tlaku doby a špatné nálady. První úterý v měsíci i v loňském roce obětavě zajišťoval kvalitní koncerty b.Radoslav Kvapil.

Na vyučování náboženství ve středu přichází od září Dan a Pavel Slaninovi, Vavřinec Cháb, Matěj Zikmund, Adinka Wernischová a Jakub Rais. Tématem je osoba a dílo Pána Ježíše. Čteme společně z bible a také si společně povídáme o životě. Děti rády hrají biblické pexeso a vybíjenou.

Biblické hodiny se konaly pravidelně ve středu večer. Od října se nám věnuje b.prof.Filipi s výkladem Lukášova evangelia, schází se kolem 10 účastníků.

První čtvrtéční večery v měsíci jsou věnovány ekumenickému setkání s Limskou nebo Skotskou liturgií, střídavě u nás a ve sboru ČCH. Organizaci si vzal na starost b.Šilar a zajišťuje kazatele i ty, kdo vedou bohoslužbu. I zde počet účastníků velmi kolísá, průměrně je kolem 10. Se skupinou kazatelů Prahy 2 jsme zorganizovali několik větších setkání – v lednu v rámci Ekumenického týdne modliteb za

Chronologický přehled hlavních událostí obnovení evangelického sboru v Bohemce (červenec 1991 – srpen 1994) z deníku A. Drbala:

1991, červenec–srpen

V Dobrušce v Čechách se konaly první měsíční kurzy češtiny. Účastnila se učitelka Olga Andršová z Bohemky, která navštívila sbor ČCE v Dobrušce a pak byla přijata na Synodní radě ČCE v Praze.

První novodobé informace o Bohemce v evangelickém časopise *Český bratr* (č. 10 / 1991).

Lit.: msb [=Brož, M.]: Čeští evangelíci na Ukrajině. – In: *Český bratr*. – ISSN 1211–6793. – Roč. 67, č. 10 (1991), s. 158.

1991, 7. října

Bohemku poprvé navštívili představitelé ČCE farář Miloslav Čejka z Hlinska a studentka Evangelické akademie Miluška Plíšková, kteří se vyslovili za obrození evangelických bohoslužeb v obci.

Lit.: Plíšková, M.: Bohemka, česká vesnice na Ukrajině. – In: *Český bratr*. – Roč. 68, č. 8 (1992), s. 119–120.

1992, 29. února

Obrození evangelického sboru v Bohemce. Laickým kazatelem byl zvolen Josef Jančík, bývalý voják 1. československého armádního sboru v SSSR a jeden z osvoboditelů Československa.

1992, 28. července

Bohemku poprvé navštívila výprava z Centra humanitární pomoci krajanům (CHPK). Účastnili se PhDr. Helena Dluhošová, PhDr. Věra Kolářská (nyní Doušová), Jiří Svoboda a vikář ČCE Václav Hurt z Hrabové (nyní farář v Mladé Boleslavi).

1993, 3.–5. června

Bohemku navštívila výprava ČCE ve složení: faráři Jiří Kučera z Hradiště a

Pavel Jun z Borové u Poličky, vikář Václav Hurt z Hrabové a student ETF UK Daniel Matouš (nyní farář ČCE v Mariánských Lázních), jehož dědeček Ludvík Kratochvíl (*1909, †1975) se narodil v Bohemce a v r. 1923 odešel do Čech s vikářem ČCE Rudolfem Šedým. V Čechách zůstal. Po dlouhé přestávce první vysluhování Večeře Páně, křtu a svatební pobožnosti.

Lit.: Hurt, V.: Bohemka je na Ukrajině. – In: *Protestant*. – Roč. 4, č. 8 (1993), s. 6–9.

1993, 6. června

Českou besedu ve Lvově navštívila výprava ČCE ve složení: faráři Jiří Kučera z Hradiště a Pavel Jun z Borové vikář Václav Hurt z Hrabové, a student ETF UK Daniel Matouš. Zde poprvé byla vyslovena myšlenka na stavbu evangelického kostela v Bohemce v rozhovoru vikáře Václava Hurta a prezidenta České besedy Alexandra Drbala.

1993, 24.–30. září

Prahu poprvé navštívila delegace z Bohemky ve složení: kazatel Josef Jančík, Josef Hart a Alexandr Drbal. Výprava se zúčastnila 2. sjezdu českých a moravských reemigrantů a jejich potomků „Návrat do země otců“ v kostele u Salvátora v Praze a byla přijata na Synodní radě ČCE.

1994, 15.–21. července

Návštěva Bohemky zástupcem ředitele Odboru krajanů a nevládních styků Ministerstva zahraničních věcí ČR a členem synodní rady ČCE Jaromírem Plíškem za doprovodu spolupracovnice Vilmy Anýžové, Jiřího Svobody (CHPK)

a vikáře ČCE Václava Hurta z Hrabové. S návštěvou přijeli učitelé češtiny pro letní školu Tereza Hanzlíková a Bohuslav Špaček, studenti UK – pro Bohemku je zajistilo CHPK.

1994, 9.–19. srpna

První rekreační pobyt deseti dětí z Bohemky (Oldřich Andrš, Světlana Andršová, Marina Černešová, Vladimír Hart, Ondřej Jančík, Julie Jančíková, Mykola Kaira, Julie Rejchrtová, Nina Rejchrtová, Mykola Teljuk) za doprovodu učitelky Olgy Andršové v táboře J.A. Komenského v Bělči nad Orlicí.

1994, 26.–29. srpna

Slavností v Bohemce u příležitosti položení základního kamene prvního českého evangelického kostela na Ukrajině se účastní synodní senior ČCE Pavel Smetana, velvyslanec ČR v Ukrajině Mgr. Pa-

vel Máša, velká skupina současných a bývalých bohemských občanů z jiných míst Ukrajiny a Moldovy.

Nejdůležitější událostí se staly 28. srpna:

Ustavení staršovstva bratrského evangelického sboru ve složení Amálie Andršová, Marie Andršová, Lýdie Čápková, Josef Hart, Lýdie Hartová, Josef Jančík, Anna Poláčková a náhradníci Emilie Andršová, Ludmila Hartová a Rudolf Zlatník. Kurátorem sboru byl zvolen Ing. Josef Hart.

Synodním senior ČCE Pavel Smetana ordinoval ke službě Slova a svátostí presbytera Josefa Jančíka. Položení základního kamene ke stavbě evangelického kostela.

Lit.: Smetana, P.: Obnova duchovní práce v Bohemce. – In: Český bratr. – Roč. 70, č. 15 (1994), s. 7–9.

Zdroje duchovní síly 2. část

Boj o holé přežití

Velitel nás slušně požádal, abychom vyhověli jeho prosbě a nastoupili již ten den do práce, aby byly prázdné vagóny naplněny a vlak mohl být vypraven do místa jeho určení. Slíbil nám, že nám vydá polovinu našich biblí, které nám byly zabaveny. Ač jsme kvůli tomu museli pracovat v prodloužené směně až do večera, vyhověli jsme jeho prosbě, neboť byl zatím jediným velitelem, který způsobil, že jsme se nemuseli bát jeho ran a týrání.

Například nám dovolil, abychom se ve volném čase mohli se strážci projít v nejbližším okolí do určité vzdálenosti, vidět stromy a trávu. Pouze ten, kdo dlouhé týdny a měsíce byl zavřen jen v cele a

neměl vůbec možnost být alespoň chvíli ve styku s živou přírodou, dovede pochopit, co to pro nás znamenalo. Zcela jiný způsob jednání nás však zanedlouho čekal v jáchymovském okolí, do něhož jsme se za několik dní dostali. Vězeňský autobus nás rozvezl do několika uranových dolů, v jejichž blízkosti byly postaveny dřevěné baráky. Do každého se vešlo 200 vězňů. Tam nad životem a smrtí rozhodovali ne velitelé, ale pověsní náčelníci.

Já jsem se svými přáteli, rovněž odpírači vojenské služby, jedním Maďarem a jedním Slovákem, dostal do dolu se jménem Rovnost, kde vládl nad životem a smrtí nesmírnou krutostí proslulý náčelník. Protože jsme ihned po příjezdu měli

sfárat do dolu, abychom pro vojenské účely kopali uran a tuto práci jsme odmítli vykonávat, ještě ten den nás podrobil tak krutému mučení, že byla otázka, zda je vůbec možné za těchto okolností přežít. Každý z nás tří, v jiném koutě rozlehlého prostranství, kde stálo 10 dřevěných baráků s celkem dvěma tisíci politickými vězni, jsme chodili ustavičně sem a tam v určeném úseku poblíž ostnatého drátu nabitého elektrickým proudem za stálého dohledu strážného, který nás sledoval z pětimetrové dřevěné věže, kde seděl v zateplené kukani. Když jsme se vyčerpáním zhroutili a leželi bez hnutí na zemi, telefonoval ihned veliteli, který poslal službu, aby nás odvedli do jeho kanceláře, kde nám lil na bezvládná těla tolík vody, že jí byla zakryta celá podlaha. Když jsme procitli z mdloby, vrhl se na nás náčelník se svými pomocníky. Bili nás hlava nehlava, a tím, co jim přišlo první do ruky. Pak, úplně mokré, nás znovu zavedli zpět a přinutili k chození. S četnými omrzlinami na rukou a nohou, bez pokrývky na hlavě, oholené břitvou do hola, jsme se ploužili podél drátěného plotu, každý zcela sám, skoro deset dní, které byly přerušovány jen krátkou pauzou v místnosti náčelníka, kde nás čekalo nemenší utrpení, než jaké jsme prožívali venku.

Když ostatní vězni viděli, jak se s námi zachází a co se děje, občas se jim podařilo nám hodit v papíru kus chleba, neboť věděli, že nedostáváme vůbec nic jíst. Tím ovšem dávali svůj život všanc, neboť strážný, sedící ve věži, měl nabito a dovoleno používat zbraně. Vroucí dík za

jejich podporu — chleba.

Všichni tři jsme v této trýznivé zkoušce, kterou si pro nás náčelník připravil, aby nás donutil kopat uran, obstáli. Postupně nás zaměstnal pak jinými pracemi, které

jsem byl ochotni vykonávat na povrchu a zvláště v prostoru lágru. I to však pro nás bylo velkým utrpením, neboť jsme se s ním museli častěji setkávat a on si na nás stále vyléval svůj hněv, že jsme ho odmítli zdravit ponižujícím způsobem. Je na pováženu, že mu jeho nadřízení dovolili drastický způsob trestání, takzvanými zkouškami. Tato zkouška spočívala ve vydání vězně napospas mrazu, větru a sněžení a mohla způsobit, zvláště starším vězňům, kteří ji museli podstoupit, zápal plic a rychlou smrt. Tuto svoji metodu nepoužíval jen v případě „odpíračů“, ale vůči všem – i nemocným. Od jeho dalšího mučení nás zachránila amnestie, kterou vyhlásil na jaře v roce 1953 nový prezident Antonín Zápotocký, když nastoupil po svém krvavém předchůdci. Zdálo se, že se začíná pomalu, ale jistě blýskat na lepší časy a návrat k minulosti již nebude možný.

Petr Jankovský